

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **I. T.**, nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem AK se sídlem v Hradci Králové, tř. Edvarda Beneše 1527/76, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2016, čj. OAM-753/ZA-ZA11-K10-2016

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 11. 10. 2016, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V žalobě namítal porušení ust. § 2, § 3 a §§ 50, 52 a 68 správního řádu, s tím, že v jeho věci nebyl řádně zjištěn skutečný stav a rozhodné skutečnosti, nebylo přihlíženo ke všemu, co vyšlo v průběhu řízení najevo, a nebyly provedeny důkazy. Žalobce splňuje podmínky ust. §§ 12, 14 a 14a) zákona o azylu. K výzvě soudu následně zástupce žalobce žalobu řádně doplnil, uvedl, že

žalovaný se ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal s tvrzeními žalobce o hrozbě vážné újmy z důvodu ozbrojeného konfliktu, dlouhodobě probíhajícího na území Ukrajiny, s tím, že s jeho možným povoláním do armády a nasazením v oblastech bojů jsou spojena rizika, ale i trest za nenastoupení vojenské služby. Žalobce v zemi původu již nemá žádné příbuzné, v případě jeho návratu tak zcela absentuje ekonomické zabezpečení jeho osoby, protože mu nemá kdo vypomoci. Na Ukrajině je ze strany místních obyvatel patrné počínající pronásledování rusky mluvících, žalobci zabili psa. Po celou dobu zdejšího pobytu si žalobce budoval vazby, které žalovaný ve smyslu § 14 vůbec nevzal v úvahu. Dále se žalobce vyjádřil k podkladům žalovaného v tom smyslu, že informace MZV ČR jako ústředního orgánu státní správy nemohou být dostatečným podkladem, tyto nejsou objektivní ani aktuální. Žalovaný se rovněž dostatečně nevypořádal se situací odvedenců, kteří jsou ohroženi na životě v důsledku nedostatku základních zásob, jídla a léků. Žalobce navrhuje ze všech uvedených důvodů zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný reagoval na žalobu písemným vyjádřením ze dne 23. 11. 2016, uvedl, že žalobce cestoval na turistické vízum přes Polsko a Nizozemské království, kde mu rovněž nebyla udělena mezinárodní ochrana. V zemi původu je ohrožen povoláním do armády, jiné důvody neuvedl. Žalovaný odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS), dle které není snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem a argumentaci žalobce o neúplném zjištění stavu věci považuje za zcela obecnou a lichou. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů či úkonů, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit, jinými slovy, musí označit konkrétně tvrzené nezákonnosti. Ustálená judikatura je pak již i v otázce odmítání nástupu na vojenskou službu v problému ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, kdy vojenská služba je v zemi povinná. Takový důvod není azylově relevantní z pohledu § 12 zákona o azylu, zvláště pak, pokud odmítání není spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením, nebo náboženstvím. Takové skutečnosti žalobce neuvedl, jeho ohrožení může nastat, pokud si převezme povolávací rozkaz k nástupu do armády. Nově zřízenou vojenskou prokuraturou Ukrajiny je pak takové jednání kvalifikováno jako trestný čin. Dosavadní argumentace žalobce je tedy v tomto směru lichá. Žalovaný svá tvrzení doložil aktuálními zprávami z nezávislých zdrojů, tyto jsou objektivní a vyvážené. Rozhodnutí NSS ze dne 29. 5. 2009, čj. 4 Azs 83/2008 v podobných případech tvrzení ukládá důkazní břemeno stran důvodů, týkajících se výlučně osoby žadatele, na jeho stranu. O humanitárním azylu rozhoduje žalovaný na základě správního uvážení a soud přezkoumává toto rozhodnutí pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Návrh žalobce v uvedeném směru proto považuje žalovaný za návrh, nemající zákonnou oporu. Sociálně ekonomická situace žalobce nesvědčí o zvláštním zřeteli hodném důvodu pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Správní orgán se poté vyjádřil k problému doplňkové ochrany, uvedl, že tato je důvodem pro poskytnutí subsidiární ochrany a možností legálního pobytu na zdejším území v případech, kdy nebyl udělen azyl, avšak vycestování by pro žadatele bylo z důvodů, taxativně stanovených v § 14a) zákona o azylu, neúnosným, nepřiměřeným či jinak nežádoucím. Tato aplikace se vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele do země původu, tedy k částečně jiným skutečnostem, nastávajícím v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu, žalovaný je přesvědčen, že

žalobci zákonem upravená vážná újma pro případ návratu nehrozí. Správní orgán považuje žalobu za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Při jednání soudu dne 14. 8. 2017 navrhl zástupce žalobce z výše uvedených žalobních důvodů zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení, na náhradě nákladů řízení účtoval odměnu právního zastoupení žalobce, spočívajícího ve třech úkonech právní služby. Pověřená pracovnice žalovaného poukázala na zákonnost napadeného rozhodnutí ve věci a navrhla zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtovala.

Ze správního spisu plyne, že žalobce poskytl správnímu orgánu dne 5. 9. 2016 údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, cestovní doklad ztratil po cestě, když jel přes Polsko do Nizozemí. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován, je svobodný. Naposledy pobýval v bytě po rodičích, v Ivano-Frankovsku. Z Ukrajiny odjel přes Polsko do Nizozemí, odtamtud pak do ČR cestoval letecky 31. 8. 2016. V Nizozemí požádal též o mezinárodní ochranu, kdyby věděl, že může žádat v ČR, přijel by rovnou sem. Jeho bratr zemřel před deseti lety, v posledních pěti letech i rodiče. Začaly chodit předvolánky z vojenské správy, aby se zúčastnil antiteroristických operací, ale toto nechce absolvovat, je to nebezpečné, kamarád se vrátil v rakvi. Bylo mu řečeno, že pokud nepůjde bojovat, bude na pět let zavřený. On nikoho nemá, kdo by se o něj případně postaral, nechce do bojů. Téhož dne v rámci pohovoru žalobce uvedl, že do Nizozemí jel se synovcem, našli si tu možnost azylu na internetu. Nejdříve jeli autobusem s několika zastávkami na občerstvení, potom stopli nákladní auto a to je dovezlo do Nizozemí. Dali řidiči asi 200 Euro. Doklady si předtím vyřídili, celkem dali za cestu asi 1000 Euro. V agentuře požádal o turistické vízum do ČR, toto se vydává rychle. Na Ukrajině žil špatně, po smrti matky pil alkohol, asi rok to trvalo, ale pak si řekl dost. Pracoval příležitostně, nikoho neměl, ani nechtěl s nikým mluvit, byl sám, otrávil mu psa. Myslí si, že mu ho záviděli, byl ve městě jediný, kdo vlastnil takového psa. Vracet se nechce, musel by do bojů nebo do vězení. Na vojně sloužil u letectva, jeho kamarád byl křehký, nebyl to žádný bojovník, zásobování armády je nulové. Po smrti matky si žalobce myslel, že by i šel bojovat, ale sestra nechtěla, řekla mu, že už má jen jeho. Má jednu sestru vlastní a jednu nevlastní, synovec, s nímž jel ze země, je její syn. Předvolání mu došlo asi pětkrát, vše spálil, nikdy nic nepodepsal. Na Ukrajině jiné problémy neměl, v Nizozemí byl sedm měsíců v ubytovacím středisku. Chtěl by žít jako člověk, mít rodinu a práci. Dne 8. 9. 2016 byl žalobce seznámen s podklady správního orgánu, uvedl, že již přišel o tři kamarády, i když oficiálně se říká, že je vše v pořádku. Dne 6. 10. 2016 byl žalobce seznámen s dodatečným podkladem – Výnosem prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 a zprávou ČTK o tom, že na frontě budou již bojovat pouze profesionálové, uvedl, že situaci zná, bojuje se sice jen na východě země, ale povolávají ze západu. Ti, co tam bydleli, se stáhli do Kyjeva nebo centrálních oblastí, ty, kteří mají vlastní byznys, ty také neodvážejí. Prostě, kdo má peníze a známosti, ten do bojů nemusí. Berou jen obyčejné lidi, děti významných osobností neodvedou. Když podepíšete převzetí povolávacího rozkazu, už se tam musíte ukázat, žalobci jich do pošty přišlo pět, přišli za ním domů, ale neotevřel. Jak zná situaci, něco se píše, ale ve skutečnosti to je jinak. Volá si s kamarády přes skype, je to stále stejné, přijdou za vámi domů a odvedou vás, nic je nezajímá. Raději každý pobývá jinde, než je nahlášen. Doma nikdo není, tak neví, jaká pošta tam chodí.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Krajský soud po přezkoumání s projednání věci předně konstatuje, že podkladové materiály, které žalovaný správní orgán shromáždil, a které jsou součástí správního spisu, žalovaný citoval na str. 3, 8 a 10 ve věci vydaného rozhodnutí. S těmito podklady byl žalobce řádně seznámen dne 8. 9. 2016, kdy uvedl, že mu zemřeli již tři kamarádi, přitom se tvrdí, že je vše v pořádku. Správní orgán na jeho vyjádření reagoval dne 6. 10. 2016, kdy jej seznámil s tím, že prezident P. vydal výnos, z něhož plyne propuštění mobilizovaných vojáků a do budoucna je počítáno na frontě již jen s profesionály. Na to žalobce sdělil, že podle zpráv známých odvádějí stále. Vzhledem k tomu, že podkladové materiály nesou v naprosté většině datum r. 2016 a pocházejí z různých zdrojů, soud je považuje za aktuální, též za objektivní a zdůrazňuje, že žalobce ke svým tvrzením nepředložil ani nenavrhl žádné relevantní důkazy. Žalobce prakticky v průběhu správního řízení pouze sdělil, že nechtěl odejít na frontu a správní orgán se s tímto problémem velmi podrobně zabýval a jeho azylovou nerelevanci velmi podrobně a obšírně odůvodnil na str. 3 – 7 rozhodnutí ze dne 11. 10. 2016. Dle přesvědčení soudu vyargumentoval zcela dostatečně, proč nelze považovat za relevantní žalobcovy obavy z možného povolání do armády, žalovaný poukázal jak na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z r. 1951, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a připomněl v této souvislosti i rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. 6 A 508/97, které přímo řešilo případné obavy z nástupu na vojenskou službu pro případ rizika účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Žalovaný pak dále vyhodnotil aktuální situaci na Ukrajině tak, že probíhající konflikt je územně omezen na Doněckou a Luhanskou oblast, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá – viz např. rozhodnutí NSS ze dne 4. 8. 2015, sp. zn. 6 Azs 113/2015 a další, bezpečnostní situace na západním a středním území je pokojná, obavy žalobce proto nelze hodnotit jako azylově relevantní. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznávají výše citované mezinárodní dokumenty a vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

Soud konstatuje, že žalobce netvrdil žádné azylově relevantní pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, a jeho případné obavy z nástupu na vojnu z výše jasně vymezených důvodů nemohou znamenat ani azylově relevantní obavy z pronásledování ve významu ust. § 12 písm. b) tohoto zákona. Podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu žalobce nesplňuje. Na str. 8 rozhodnutí ve věci žalovaný přehledným způsobem vypořádal svoji správní úvahu o případných důvodech, hodných zvláštního zřetele ve smyslu humanitárním, tak, jak upravuje § 14 zákona o azylu a soud konstatuje, že žalovaný nevybočil ze zákonných mezí této úpravy. V případě žalobce neshledal takové důvody ani krajský soud.

K ustanovení, upravujícímu doplňkovou ochranu, tedy k § 14a) zákona o azylu pak soud uvádí, že zde právní úprava zvolila taxativní výčet hrozeb, které považuje za relevantní pro poskytnutí dočasné ochrany pro žadatele, který nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle shora uvedených ustanovení zákona o azylu. Správní orgán velmi podrobně odůvodnil na str. 9 – 11, že žalobci dle jeho přesvědčení v případě návratu do vlasti žádná vážná újma ve smyslu tohoto ustanovení nehrozí a soud se s touto argumentací prakticky ztotožňuje. Žalovaný opět odkazuje na mezinárodní pakty a úmluvy, podle nichž výkon vojenské povinnosti není azylově relevantní skutečností, navíc správní orgán jasně poučil žalobce, že v jeho vlasti již dle výnosu prezidenta nebudou branci posíláni do

přímých střetů s proruskými separatisty. Tvrzení žalobce, že tomu tak ve skutečnosti zřejmě nebude, nemá žádnou věcnou či dokumentační oporu. Krajský soud proto po projednání věci rozhodl o zamítnutí žaloby jako nedůvodné, s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval a odměna soudem ustanoveného zástupce žalobce byla řešena samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. srpen 2017

JUDr. Jana Kábrtová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
L. P.